

9 d'octubre de 2018

El secretari del Govern

Acord

del Govern pel qual s'aprova la memòria preliminar de l'Avantprojecte de Llei de modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, en relació amb l'establiment de l'obligatorietat de la sessió informativa sobre mediació en determinats conflictes familiars, i de modificació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, en relació amb el canvi de denominació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya.

L'article 36.2 de la Llei 13/2008, del 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern estableix que la tramitació d'un projecte de Llei requereix l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat de la iniciativa i s'inicia a proposta del departament o els departaments interessats, als quals correspon d'elaborar l'avantprojecte de Llei corresponent.

L'Acord del Govern de 25 d'abril de 2017, relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública, determina que l'acord previ del Govern sobre l'oportunitat d'elaborar un avantprojecte de llei ha de contenir una memòria preliminar, i n'estableix el contingut.

Per tot això, a proposta de la consellera de Justícia, el Govern

Acorda:

Aprovar la memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei de modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, en relació amb l'establiment de l'obligatorietat de la sessió informativa sobre mediació en determinats conflictes familiars, i de modificació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, en relació amb el canvi de denominació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya, que s'adjunta com a annex.

Annex

Memòria preliminar de l'Avantprojecte de llei de modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, en relació amb l'establiment de l'obligatorietat de la sessió informativa sobre mediació en determinats conflictes familiars i de modificació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, en relació amb el canvi de denominació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya.

1. Problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa
 - a) Modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya en relació amb l'establiment de l'obligatorietat de la sessió informativa sobre mediació en determinats conflictes familiars

La resolució dels conflictes mitjançant mètodes alternatius al procediment judicial s'inicia en l'àmbit de la Unió Europea amb la transposició en els ordenaments interns dels països membres de les Directives Comunitàries aprovades a aquest efecte. En l'àmbit civil i de família convé destacar:

La Recomanació núm. R (98)1 del Comitè de Ministres als Estats membres, de 21 de gener de 1998, sobre la mediació familiar.

La Directiva 2008/52/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de maig, sobre certs aspectes de la mediació en assumptes civils i mercantils, la transposició de la qual ha donat lloc a la publicació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en dret privat a Catalunya i la Llei 5/2012, de 6 de juliol, de mediació en assumptes civils i mercantils.

Ambdues normes contempnen que la derivació a una sessió informativa de mediació sigui a criteri de l'autoritat judicial corresponent i no obligatòria.

Els estats membres pretenen, mitjançant la mediació, que la ciutadania, al mateix temps de les garanties processals, gaudeixi d'opcions més personalitzades i, en aquest sentit més garantistes, per a resoldre els seus conflictes. Destaquen de manera especial els beneficis de la mediació en el dret de família, sobretot per als menors, atès que permet crear un clima constructiu per a les negociacions, un tracte més just entre els pares, la possibilitat que la solució amistosa perduri en el temps i l'interès del menor resti més protegit.

La Unió Europea ha revisat els efectes que la diferent transposició de la Directiva han tingut en els països de la Unió i els estudis efectuats han donat lloc a la Resolució del Parlament Europeu de 12 de setembre de 2017, sobre l'aplicació de la Directiva 2008/52/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de maig de 2008, sobre certs aspectes de la mediació en assumptes civils i mercantils.

Entre d'altres, analitza la possibilitat de l'obligatorietat de la sessió informativa de la mediació (que no de la mediació) amb la finalitat que les parts del procediment coneguin la mediació com a possibilitat per a resoldre els seus conflictes, pràctica que han adoptat les legislacions d'alguns països com ara Itàlia i que, sense afectacions a la normativa processal, ha adoptat posteriorment a la publicació de les lleis de mediació que transposen la Directiva 2008/52/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 21 de maig, com ara la Llei 7/2015, de 30 de juny, de relacions familiars en supòsits de separació o ruptura dels progenitors del País Basc.

En l'àmbit de la Unió Europea i en el context d'impuls al diàleg per a la resolució de conflictes, i dins un context cultural de desconeixement d'altres mitjans de resolució de conflictes diferents al procediment judicial adversarial, la derivació a una sessió informativa obligatòria és una eina de difusió de la mediació i de garantia que les parts implicades en el conflicte en coneguin l'existència i el procediment i puguin, autònomament, valorar-ne el seu ús o no.

Actualment la ciutadania no fa servir la mediació per a la resolució de conflictes; la falta de coneixement sobre les característiques de la mediació és una de les raons principals de la manca de peticions de mediació per a resoldre conflictes.

Les característiques de la mediació, l'oportunitat del seu ús una vegada valorat el conflicte, varien en funció del conflicte a resoldre. Per aquest motiu, la legislació sobre mediació preveu una sessió informativa prèvia en la qual s'informa a l'interessat sobre el procediment, les característiques i se'n valora si és convenient el seu ús en aquell supòsit concret.

El desconeixement de l'existència de la mediació i/o de les característiques, del cost, de la possibilitat que suposi un estalvi final de temps i de costos per als interessats i per a l'Administració (la resolució de procediments consensuats és més ràpida, eficient i econòmica que la de procediments adversarials), són motius que en dificulten la sol·licitud.

La sessió informativa obligatòria és una eina per donar a conèixer la mediació a totes aquelles persones que no n'han sentit a parlar o, havent-ho fet, no en coneixen les característiques i la repercussió en la solució dels seus conflictes.

El fet que la ciutadania pugui decidir l'opció més adequada per a la resolució dels seus conflictes i no es vegi forçada a l'ús dels procediments judicials simplement perquè no ha estat informada d'altres procediments alternatius, constitueix una garantia dels seus drets fonamentals.

En aquest sentit, la Resolució del Parlament Europeu de 12 de setembre de 2017, sobre l'aplicació de la Directiva 2008/52/CE del Parlament Europeu i del Consell de 21 de maig de 2008, sobre certs aspectes de la mediació en assumptes civils i mercantils esmentada, efectua

una reflexió sobre aquestes causes i fa una recomanació als estats membres d'intensificar esforços per a fomentar el recurs a la mediació en litigis civils i mercantils, mitjançant campanyes d'informació i oferint als ciutadans informació adequada i completa en relació amb l'objecte del procediment i els seus avantatges, per tal d'afavorir la conscienciació de l'ús de la mediació. Un dels mitjans que utilitzen els estats membres de la Unió, és la sessió informativa obligatòria.

Pel que fa a la necessitat de posar en relleu el volum de mediacions que es fan actualment i l'estimació de procediments judicials susceptibles d'evitar-se amb el procediment de mediació, aquests aspectes seran objecte d'anàlisi a les memòries general i d'impacte de la present iniciativa normativa, amb l'objecte d'analitzar detalladament els estudis de la Unió Europea i les dades disponibles a Catalunya. En aquest sentit, els estudis realitzats per la Unió Europea, sobre l'aplicació de l'ús de la mediació en assumptes civils i mercantils, fan palesa una xifra inferior a l'1% en l'àmbit de la Unió.

No tots els conflictes civils i mercantils són susceptibles de resoldre's mitjançant mediació: cal analitzar cada supòsit i la seva adequació al procediment de mediació (per exemple, en els casos de família no es pot fer mediació si hi ha violència de gènere), així com la disposició i la idoneïtat de les parts per al diàleg que els ha de conduir a resoldre el problema i/o millorar les relacions encara que no arribin a un acord total sobre el conflicte.

Aquestes premisses obstaculitzen que es pugui parlar de xifres concretes de litigis que podrien ser resolts en mediació; cal tenir en compte que hi ha procediments judicials que estan relacionats entre si perquè el conflicte, que no les demandes, és el mateix. En aquest sentit, la millora de les relacions i, encara més, la resolució dels conflictes mitjançant mediació, podria arribar a reconduir aquesta multiplicitat de procediments a un de sol, el primer al que s'informi a les parts de la mediació com a mètode per resoldre el seu conflicte.

Tanmateix, tot i que no pot concretar-se una estimació de les demandes que s'evitarien si les parts coneguessin la mediació, podem afirmar que és un fet que es donaria, ja que algunes persones que han resolt els seus conflictes amb la mediació així ens ho han fet saber.

A Catalunya, de les dades de les mediacions públiques en assumptes civils i de família de què disposem, pot afirmar-se que més d'un 60% de persones a les quals se'ls fa una sessió informativa sobre mediació fan una sol·licitud per iniciar el procediment. I de les sol·licituds de mediació que es reben, aproximadament un 255 dels sol·licitants inicien el procediment.

- b) Modificació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, en relació amb el canvi de denominació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya.

El Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya fou creat per la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, articles 20 i 21, com a òrgan adscrit al departament competent en matèria de dret civil mitjançant el centre directiu que en té atribuïda la competència, i que té per objecte promoure, administrar i facilitar l'accés a la mediació regulada per aquesta llei, és a dir, la que comprèn qualsevol tipus de qüestió o pretensió en matèria de dret privat que es pugui conèixer en un procés judicial i que es caracteritzi perquè s'hagi trencat la comunicació personal entre les parts (article 2.2).

Amb anterioritat, fou la Llei 1/2001, de 15 de març, de mediació familiar de Catalunya, la que creà el Centre de Mediació Familiar de Catalunya, entitat sense personalitat jurídica pròpia adscrita al Departament de Justícia, que tenia per objecte promoure i administrar la mediació familiar com a mesura de suport a la família i com a mètode de resolució de conflictes, per a evitar l'obertura de procediments judicials de caràcter contenciós i posar fi als ja iniciats o reduir-ne l'abast.

La proposta de canvi de denominació de l'actual "Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya", per la nova denominació "Centre de Mediació de Catalunya", obeeix al fet que la denominació actual no reflecteix l'ampli ventall que representen les funcions que exerceix aquest òrgan, que, adscrit al Departament de Justícia, desenvolupa una diversitat de funcions pel que fa a la mediació, molt més enllà del concepte de dret privat.

En aquest sentit, convé destacar que l'article 3.9.6 del Decret 1/2018, de 19 de maig, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, atribueix al Departament de Justícia la funció de "promoció i desenvolupament dels mitjans alternatius de resolució de conflictes".

Així mateix, l'article 21.b) de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, disposa que el Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya exerceix la funció d'actuar com a instrument especialitzat en l'àmbit dels conflictes familiars, en matèries de dret privat, i en d'altres que es determinin per llei, amb un respecte total a les iniciatives de mediació ciutadana existents, d'àmbit municipal o exercides per altres entitats públiques i privades, i com a centre de seguiment, estudi, debat i divulgació de la mediació i de les relacions amb altres organismes estatals i internacionals amb finalitats equiparables." I l'article 21.l) de la mateixa norma disposa que és una funció del Centre de Mediació "promoure l'estudi de les matèries generals de la mediació i de les específiques en funció de l'àmbit d'aplicació".

El Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya desenvolupa les funcions esmentades i ha dut o està duent a terme experiències pilot per valorar la implantació de la mediació en altres àmbits diferents del dret privat.

Cal destacar recentment:

- El treball pilot conjunt amb 5 jutjats del contenciós administratiu de Barcelona sobre l'efectivitat de la mediació en l'àmbit contenciós administratiu (en funcionament).
- El disseny de la implantació de la mediació en l'àmbit administratiu (anàlisi de viabilitat prèvia al disseny del programa).
- L'estudi de la implantació de la mediació organitzativa en l'àmbit de l'Administració (en estudi).

Així mateix, cal destacar la informació i la facilitació de la mediació en supòsits que no estan inclosos en dret privat, però tampoc aconsegueixen els requisits per a ser inclosos en altres mediacions, com ara la mediació en consum. A mode d'exemple, el dels treballadors autònoms que estan exclosos de la mediació en consum i que demanen informació i suport al Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya; en matèria de salut, les reclamacions per responsabilitat civil derivades de la praxis mèdica; o en l'esfera laboral, els àmbits en què el treballador té lliure disposició, entre d'altres.

Per tant, la diversitat d'actuacions d'estudi descrites traspassen l'objecte de la mediació en dret privat i fan convenient adaptar el nom del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya a la tasca que efectivament duu a terme i que fa esdevenir convenient anomenar-lo Centre de Mediació de Catalunya.

2. Objectius de la iniciativa

- a) Modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, en relació amb l'establiment de l'obligatorietat de la sessió informativa sobre mediació en determinats conflictes familiars

D'una banda, la iniciativa té com a missió afavorir un canvi cultural a favor de la mediació i contribuir així a la cohesió social. Es pretén fomentar la mediació com a mesura alternativa de resolució de conflictes on la voluntarietat, confidencialitat, imparcialitat, neutralitat, bilateralitat, flexibilitat i bona fe són els trets clau que la fonamenten i que, alhora, la diferencien significativament d'altres mitjans alternatius de resolució de conflictes així com dels processos judicials.

Amb aquesta iniciativa legislativa es pretén potenciar l'ús de la mediació en la resolució dels conflictes familiars, especialment aquells que afecten menors, establint l'obligatorietat de la sessió informativa prèvia a l'inici del propi procés de mediació. En aquesta sessió prèvia s'informa a les parts del funcionament, característiques i beneficis de la mediació, per tal que, lliurement i de forma fonamentada, puguin decidir si volen iniciar el procés de mediació o bé continuar amb el procediment judicial. La iniciativa, en cap cas, impedeix l'exercici del dret a l'accés al sistema judicial i pretén protegir també, en els casos en què hi hagi menors vinculats

al conflicte, l'interès superior d'aquests i el seu dret a mantenir les relacions personals amb els seus progenitors.

A la vista dels problemes als quals s'ha fet referència a l'apartat primer de la memòria, la necessitat de completar el Codi civil de Catalunya per impulsar la mediació i l'encaix de la iniciativa en els marcs legals anteriorment exposats, els objectius concrets de la mateixa són:

- Fomentar, impulsar el coneixement i la utilització de la mediació en l'àmbit familiar, evitant o reduint l'obertura de processos judicials de caràcter contenciós, posar fi als ja iniciats o reduir-ne l'abast.
 - Preveure que en els casos en què les parts s'hagin sotmès a la mediació mitjançant un pacte prematrimonial, en un pla de parentalitat o en un conveni regulador, aquestes parts facin ús de la mediació per tal de resoldre el conflicte un cop aquest ha aparegut, sense perjudici que si no arriben a un acord puguin recórrer a la via judicial.
 - Establir l'obligació de participar en una sessió informativa sobre mediació si l'autoritat judicial, un cop iniciat el procés, ha pres la decisió de derivar les parts a aquesta sessió informativa.
 - Garantir que les parts siguin informades sobre les característiques, el funcionament i els beneficis de la mediació i que això els permeti prendre una decisió fonamentada sobre la conveniència o no d'iniciar el procés de mediació per resoldre les seves discrepàncies.
 - En el cas en què els cònjuges tinguin fills, promoure que la seva relació, amb posterioritat a la ruptura del seu vincle, es construeixi sobre la base d'un procés on hi han estat presents la col·laboració, el consens, el diàleg i l'acord, en lloc de la competitivitat, la confrontació, la disputa i la imposició de solucions i mesures per part d'un tercer.
 - Protegir l'interès del menor i el seu dret a mantenir les relacions personals amb els seus progenitors i, en conseqüència, reforçar els mecanismes i les potestats que tenen a l'abast els poders públics per a protegir aquest interès especialment en situacions de ruptura de parella.
 - Fomentar la conservació d'unes adequades relacions familiars, especialment després de situacions de crisi, amb la resta de membres de la família, com poden ser els avis.
- b) Modificació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, en relació amb el canvi de denominació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya.

D'altra banda, l'actual proposta de modificació es concreta a disposar un canvi de denominació de l'actual "Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya", per la nova denominació "Centre de Mediació de Catalunya", que resulta més adient a l'amplitud de l'abast de les funcions reals que exerceix aquest òrgan, en la mesura que, d'acord amb el que estableix el Decret 1/2018, de 19 de maig, de creació, denominació i determinació de l'àmbit de competència dels departaments de l'Administració de la Generalitat de Catalunya, corresponen al Departament de Justícia, entre d'altres, tant "[l]es funcions relacionades amb l'Administració de justícia a Catalunya i la seva modernització", com, particularment, "[l]a promoció i desenvolupament dels mitjans alternatius de resolució de conflictes".

Aquesta proposta, doncs, té l'objecte de modificar, en aquest sentit, la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, així com de la resta de normes de l'ordenament que es refereixin o citin el Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya, per tal que la denominació de l'òrgan passi a ser, a tots els efectes, la de "Centre de Mediació de Catalunya"; per tant, té per objectiu adequar la normativa vigent a la realitat de les funcions atorgades al Centre de Mediació.

3. Possibles solucions alternatives regulatòries i no regulatòries

Tal com s'ha exposat anteriorment, la iniciativa normativa vinculada amb la modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya en relació amb l'establiment de l'obligatorietat de la sessió informativa sobre mediació en determinats conflictes familiars, té com a missió fomentar la mediació i evitar que la manca d'informació i el desconeixement d'aquest mitjà de resolució alternatiu de conflictes inclini preferentment les parts i els professionals del dret a fer ús de la via litigiosa. En aquest sentit, és essencial dotar de caràcter obligatori la sessió informativa prèvia al procés, així com intentar la mediació si així s'ha pactat en un pacte prematrimonial, en un pla de parentalitat o en un conveni regulador; en cas que les parts no arribin a un acord, resta oberta la via judicial.

Pel que fa a la modificació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, en relació amb el canvi de denominació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya, el canvi obeeix a la necessitat d'adequar el nom de la institució a la realitat de les funcions que realitza.

- a) L'opció de no fer res o mantenir la situació actual
 - a.1) Modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, en relació amb l'establiment de l'obligatorietat de la sessió informativa sobre mediació en determinats conflictes familiars

L'opció de no fer res o mantenir la situació actual suposaria que la sessió informativa prèvia a la mediació a la què remet l'autoritat judicial –en els casos d'assumpció de tutela i en el cas de desacords en l'exercici de la potestat parental- continuï tenint únicament caràcter potestatiu per a les parts. Així mateix, provocaria que no es fes ús de la mediació per a resoldre conflictes familiars tot havent-s'hi sotmès les parts en un pacte prematrimonial, pla de parentalitat o conveni regulador.

Mantenir la regulació actual i no modificar les disposicions del Codi civil de Catalunya suposaria per part del legislador català perdre l'oportunitat d'implementar les mesures previstes en la Directiva comunitària i no tenir en consideració les conclusions de l'informe de la Comissió Europea, conclusions que coincideixen plenament amb l'estat de desconeixement i infrautilització de la mediació en el territori català, on tradicionalment s'ha donat sempre valor al diàleg, al consens i a la no confrontació, i que, a més, ha estat pioner en aquesta matèria.

No fer res suposa continuar menystenint la capacitat que la mediació té com a eina de cohesió familiar i, a la llarga, de cohesió social, i que té un impacte valuósíssim sobretot en la continuïtat de les relacions familiars. Així mateix, resulta necessari posar en valor que les decisions imposades (arbitrals o tribunals) no acostumen a ser acceptades per la persona a qui li resulten més desfavorables i que acaben donant lloc a la presentació de recursos o a resistir-se a la seva efectivitat, de manera que tornen a donar lloc a processos judicials, ara de coerció o execució forçosa. Tampoc s'ha de menysprear el fet que la mediació pot oferir una solució extrajudicial més econòmica i més ràpida a través d'un procés del tot adaptat a les necessitats de les parts, sense que cap d'elles guanyi o perdi ni s'hagi de sotmetre al judici d'un tercer.

a.2) Modificació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, en relació amb el canvi de denominació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya.

L'opció de no fer res, és a dir, mantenir la regulació actual i no modificar la denominació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya comporta que es mantingui una contradicció en relació amb les funcions que efectivament realitza el Centre i va en contra de la seva pròpia realitat i potencial com a institució que gestiona des de diferents vessants la resolució de conflictes; alhora, genera confusió als seus eventuais usuaris i als professionals vinculats a la mediació en donar-se a entendre que la seva feina queda restringida a conflictes en l'àmbit privat.

b) Opció normativa preferida

b.1) Modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, en relació amb l'establiment de l'obligatorietat de la sessió informativa sobre mediació en determinats conflictes familiars

Aquesta opció normativa preferida suposa establir el caràcter obligatori de la sessió informativa prèvia a la mediació quan una autoritat judicial, en determinats procediments civils, remeti les parts a la mateixa, així com preveure, en els casos en què les parts s'hagin sotmès a la mediació mitjançant un pacte prematrimonial, un pla de parentalitat o un conveni regulador, que aquestes facin ús de la mediació per tal de resoldre el conflicte un cop aquest ha aparegut, sense perjudici que, si no arriben a un acord, puguin recórrer a la via judicial.

Des del punt de vista de l'instrument d'intervenció, aquest ha de ser normatiu i, concretament, atesa la necessitat de regular aquesta qüestió, cal que es tracti d'una norma amb rang de llei perquè implica la modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a relatiu a la persona i la família, que va ser aprovat per la Llei 25/2010, del 29 de juliol.

D'acord amb això, s'ha valorat que la millor alternativa és la reguladora, consistent en redactar un avantprojecte de llei que modifiqui el llibre segon del Codi civil de Catalunya.

b.2) Modificació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, en relació amb el canvi de denominació del Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya.

Aquesta opció normativa preferida suposa canviar el nom del "Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya" pel "Centre de Mediació de Catalunya".

Des del punt de vista de l'instrument d'intervenció, aquest ha de ser normatiu i cal que es tracti d'una norma amb rang de llei perquè implica la modificació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat.

D'acord amb això, s'ha valorat també que la millor alternativa és la reguladora, consistent en redactar un avantprojecte de llei que modifiqui la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat.

4. Necessitat i oportunitat de l'aprovació de la norma, si ja es disposa d'una alternativa normativa preferida. Amb aquesta finalitat, cal analitzar de forma preliminar els impactes més rellevants:

4.1 Valorar si l'adopció d'aquesta alternativa tindria una incidència significativa des de les perspectives següents:

a) Impacte sobre l'organització, el personal i el pressupost de l'Administració de la Generalitat

L'aprovació de la nova norma pot suposar un impacte per a l'Administració de la Generalitat per poder donar compliment al que disposi la Llei en tant que l'increment que es pugui derivar per la

implementació de sessions informatives obligatòries precisarà de major nombre de professionals que duguin a terme aquestes tasques.

- b) Impacte sobre l'organització, el personal i el pressupost de l'Administració local i, en particular, sobre el règim especial del municipi de Barcelona

Aquest Avantprojecte de Llei no té cap incidència sobre l'organització, el personal i el pressupost de les administracions locals de Catalunya, ni sobre el règim especial del municipi de Barcelona, configurat per la Llei 22/1998, de 30 de desembre, de la Carta municipal de Barcelona i la Llei 1/2006, de 13 de març, per la qual es regula el règim especial del municipi de Barcelona.

- c) Impacte sobre les mesures d'intervenció administrativa, i des de la perspectiva de la simplificació i la reducció de càrregues administratives per a les empreses i els ciutadans

Aquest Avantprojecte de Llei no conté mesures de simplificació i reducció de càrregues administratives per a les empreses i els ciutadans. Així mateix, la sessió informativa prèvia no té cap cost pels ciutadans ni pels professionals que els assessoren, atès que continuarà sent gratuïta.

- d) Impacte sobre l'ordenament jurídic vigent, i des de la perspectiva de la simplificació normativa (normativa que resultaria modificada o derogada).

La Generalitat de Catalunya té competència exclusiva en matèria de dret civil, de conformitat amb el que estableix l'article 129 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya. Aquesta competència inclou, d'acord amb el que estableix l'article 110 del mateix Estatut d'autonomia, que el dret català, en matèria de competències exclusives de la Generalitat, és el dret aplicable en el seu territori amb preferència sobre qualsevol altre.

L'article 166.3 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya atorga també a la Generalitat la competència exclusiva en matèria de protecció de menors, que inclou, en tot cas, la regulació del règim de la protecció i de les institucions públiques de protecció i tutela dels menors desemparats, en situació de risc i dels menors infractors, respectant en aquest darrer cas la legislació penal. Així mateix, la Generalitat participa en l'elaboració i la reforma de la legislació penal i processal que incideixi en les competències de menors, i, d'acord amb l'article 166.4, té la competència exclusiva en matèria de promoció de les famílies i de la infància, que inclou en tot cas les mesures de protecció social i llur execució.

D'acord amb l'article 130 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, correspon a la Generalitat dictar les normes processals específiques que es derivin de les particularitats del dret substantiu de Catalunya.

Finalment, i dins de les competències de la Generalitat sobre l'Administració de justícia, l'article 106 l'Estatut d'autonomia de Catalunya estableix que la Generalitat pot establir els instruments i els procediments de mediació i de conciliació en la resolució de conflictes en les matèries de la seva competència, i l'article 113 preveu que correspon a la Generalitat el desplegament, l'aplicació i l'execució de la normativa de la Unió Europea quan afecti l'àmbit de les seves competències.

L'Avantprojecte de Llei comporta:

- a) D'una banda, la modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, concretament dels articles següents:
 - L'article 222-10, apartat quart, de manera que si l'autoritat judicial ha considerat oportú remetre les persones que vulguin assumir una tutela a una sessió informativa sobre mediació familiar, que la participació a aquesta sessió informativa sigui de caràcter obligatori.
 - L'article 233-6, per introduir, d'una banda, que els cònjuges respectin els acords relatius a l'ús de la mediació que hagin previst en un pacte prematrimonial, en un pla de parentalitat o en un conveni regulador i, de l'altra, establir l'obligació de participar en una sessió informativa sobre mediació si l'autoritat judicial, un cop iniciat el procés, ha pres la decisió de derivar-les a una sessió informativa.
 - L'article 236-13, apartat tercer, de forma que si l'autoritat judicial ha considerat oportú remetre les parts, davant de desacords en l'exercici de la potestat parental, a una sessió informativa sobre mediació familiar, que la participació a aquesta sessió informativa sigui de caràcter obligatori.
- b) De l'altra, la modificació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, en el sentit d'introduir un canvi de denominació de l'actual "Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya", de tal forma que passi a denominar-se "Centre de Mediació de Catalunya".

4.2 Principals impactes econòmics, socials i ambientals que es preveu que generi aquesta opció (excepte els analitzats a l'apartat 4.1)

Pel que fa a la modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, el principal impacte econòmic es troba en l'estalvi de costos i de temps necessari per resoldre un litigi, tot apostant per una relació raonable entre la mediació i el procés judicial. A més, en cap cas, en la línia del previst en el preàmbul de la Llei 42/2015, de 5 d'octubre, de reforma de la Llei 1/2000, de 7 de gener, d'Enjudiciament Civil es pretén que l'obligació de

facilitar la informació sobre mediació suposi que les parts hagin d'assumir les despeses generades en la sessió informativa.

En relació amb l'impacte social que es preveu que generi aquesta modificació legislativa aquest és, com hem exposat anteriorment, el d'afavorir un canvi cultural a favor de la mediació i contribuir a la cohesió social, doncs la mediació prioritza el vincle sobre el principi de ruptura, en el què, per contra, es basa el procediment judicial. Així mateix, atesa la importància de la família com a institució social, la ciutadania ha de prendre consciència de la diferència entre vèncer un conflicte i vèncer a una altra persona, ja que en aquest segon cas les relacions interpersonals es polaritzen, se'n dificulta la seva continuïtat i la seva salvaguarda. La mediació pot crear un ambient constructiu per a les negociacions i garantir un tracte just entre les parts, especialment entre els progenitors i l'impacte que aquestes poden tenir sobre els fills, tenint en compte que en aquest procés no hi ha ni un vencedor ni un vençut. Tampoc podem menystenir l'impacte positiu que pot generar en l'agilització del treball en els tribunals de justícia i en la millor qualitat de la tasca de jutjats i tribunals.

Aquesta proposta normativa té la finalitat de dotar la família de mitjans per tal que pugui conèixer la mediació com a sistema alternatiu a la resolució de conflictes amb l'establiment de l'obligatorietat de la sessió informativa prèvia al procediment i que es respecti la submissió a la mediació en cas que s'hagi pactat en un pacte prematrimonial, en un pla de parentalitat o en un conveni regulador.

En el cas de la modificació de la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat -en el sentit d'introduir un canvi de denominació de l'actual "Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya" per passar a denominar-se "Centre de Mediació de Catalunya"- aquesta no té cap impacte econòmic ni ambiental, mentre que pot generar un impacte social en el sentit d'eliminar la contradicció que l'actual nom de la institució provoca i que així s'estenguin els canals de comunicació i col·laboració amb la mateixa.

4.3 Raons per les quals és l'alternativa preferida de les opcions possibles

El canvi normatiu que es promou, entorn la mediació i l'establiment de l'obligatorietat de la sessió informativa prèvia a aquest mitjà alternatiu de resolució de conflictes familiars, requereix la modificació del llibre segon del Codi civil de Catalunya, relatiu a la persona i la família, aprovat per la Llei 25/2010, del 29 de juliol, motiu pel qual no es contempla cap alternativa a la tramitació d'un avantprojecte de llei.

Com s'ha exposat, l'alternativa més adequada és la tramitació d'un avantprojecte de llei. Això permet legislar sobre la matèria amb la garantia d'una major protecció dels interessos generals en la mesura que, en concordança amb el compliment dels objectius perseguits, garanteix el respecte a la voluntat de les parts, a la bona fe processal i a la tutela judicial efectiva, així com a

establir una relació raonable entre la mediació i el procés judicial i a reduir els processos contenciosos.

Tampoc es contempla cap altra alternativa a la tramitació d'un avantprojecte de llei per a la modificació de la denominació del "Centre de Mediació de Dret Privat de Catalunya", atès que el canvi s'ha de projectar sobre la Llei 15/2009, del 22 de juliol, de mediació en l'àmbit del dret privat, que és on es regula aquest Centre.

5. Procedència d'efectuar o no una consulta pública prèvia a l'elaboració de la norma

L'article 133.1 de la Llei 39/2015, de l'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques estableix que, amb caràcter previ a l'elaboració del projecte o avantprojecte de llei o de reglament, s'ha de substanciar una consulta pública a través del portal web de l'Administració competent i en la qual s'ha de demanar l'opinió dels subjectes i de les organitzacions més representatives potencialment afectats per la futura norma sobre: a) Els problemes que es pretenen solucionar amb la iniciativa; b) La necessitat i oportunitat de la seva aprovació; c) Els objectius de la norma; d) Les possibles solucions alternatives reguladores i no reguladores.

D'aquest tràmit de consulta pública, tal com preveu el mateix article a l'apartat quart, se'n prescindeix en el cas de normes pressupostàries o organitzatives de l'Administració General de l'Estat, l'Administració autonòmica, l'Administració local o de les organitzacions que en depenen o hi estan vinculades, o quan concorrin raons greus d'interès públic que ho justifiquin. Quan la proposta normativa no tingui un impacte significatiu en l'activitat econòmica, no imposi obligacions rellevants als destinataris o reguli aspectes parcials d'una matèria, es pot també ometre la consulta pública. Si la normativa reguladora de l'exercici de la iniciativa legislativa o de la potestat reglamentària per una Administració preveu la tramitació urgent d'aquests procediments, l'eventual excepció del tràmit per aquesta circumstància s'ha d'ajustar al que preveu aquella.

No obstant l'exposat anteriorment, cal tenir en compte que la recent Sentència del Tribunal Constitucional 55/2018, de 24 de maig, que resol el recurs d'inconstitucionalitat interposat pel Govern de la Generalitat de Catalunya en relació amb diversos preceptes de la Llei 39/2015, de l'1 de octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, ha declarat una invasió competencial autonòmica en relació amb els articles 129 (excepte l'apartat quart, paràgraf segon i tercer), 130, 132 i 133 de la Llei 39/2015, atès que la seva aplicació sobre la iniciatives amb rang legal de les Comunitats Autònomes envaeix les seves competències estatutàries d'organitzar-se i regular l'elaboració de les seves lleis. Aquesta invasió competencial determina la improcedència d'aplicar els esmentats preceptes a les iniciatives legislatives de les Comunitats Autònomes [FJ7].

Malgrat que la STC 55/2018, ha declarat la inconstitucionalitat parcial de l'art. 133 de la Llei estatal 39/2015, que preveu el tràmit de consulta pública prèvia, cosa que comporta la inaplicació d'aquesta regulació a les iniciatives legislatives del Govern, l'Acord de Govern de 25 d'abril de 2017 relatiu a l'oportunitat de les iniciatives legislatives del Govern i a la seva consulta pública, continua essent plenament aplicable. Així doncs, mentre no s'adaptin els mecanismes actualment vigents, es considera adient efectuar la consulta pública prèvia a través del portal Participa abans de l'elaboració d'un avantprojecte de llei, tal com disposa l'Acord esmentat. A més, cal remarcar que aquest mecanisme és necessari per tal de donar compliment a allò que disposen els arts. 62 i 64 de la Llei 19/2014, de transparència, accés a la informació pública i bon govern, en especial, per garantir la participació en l'elaboració de les memòries d'avaluació.

D'altra banda, els beneficis de consultar la ciutadania quan encara no s'han tancat totes les opcions -no només per la transparència i la informació que s'aporta, sinó pel diàleg i la construcció de ponts en el procés de presa de decisions-, posen en evidència la importància de consultar en relació amb les iniciatives que, com aquesta, tenen gran rellevància social.

En aquest sentit, és oportú adreçar-se a jutges i magistrats, advocats, mediadors, psicòlegs, treballadors socials, pedagogs, o centres de mediació, entre d'altres col·lectius implicats, durant un període de vint-i-un dies, de tal forma que pugui ser comprovada la idoneïtat del diagnòstic i de les propostes exposades en aquesta memòria preliminar.